

Vlaamse overheid
Secretariaat Auditcomités
Algemeen Regeringsbeleid
Simon Bolivarlaan 17
1000 Brussel

VERSLAG

VERGADERING AUDITCOMITE VAN DE LOKALE BESTUREN

26 februari 2026

Herman Teirlinckgebouw – Havenlaan 88, 1000-Brussel – 14.00 uur – 17.00 uur

Namen deel:

Els Hostyn, onafhankelijk deskundige (EH)
Kathleen Desmedt, onafhankelijk deskundige (KD)
Giselle Vercauteren, onafhankelijk deskundige (GV)
Jan Leroy, lid op voordracht van de VVSG (JL)
Bie De Busser, lid op voordracht van de VVSG (BDB)
Tom Vandeput, lid op voordracht van de VVP (TV), vanaf 14.30 uur
Jeroen Vervloessem, waarnemer minister van Binnenlands Bestuur (JV)

Gunter Schryvers - Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 2.1
Mark Vandersmissen – Audit Vlaanderen (AV)
Wim De Naeyer - Audit Vlaanderen (AV)
Jo Fransen - Audit Vlaanderen (AV)
Patricia Van de Capelle - Audit Vlaanderen (AV)
Jeroen Vonck - Audit Vlaanderen (AV)
Maarten Deboosere - Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 2.3
Veerle Vanderlinden - Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 2.3

Voorzitter: Jean-Pierre Garitte, voorzitter auditcomité van de lokale besturen (JPG)
Secretaris: Joris Scheers, Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) (verslag)

0. Executive sessie leden

/

1. Punten ter beslissing

1.1 Auditplanning 2026

Audit Vlaanderen geeft toelichting bij het voorstel van auditplanning voor 2026. Met de strategische doelstellingen uit het meerjarenondernemingplan als basis wordt binnen de beschikbare netto auditcapaciteit 25% voorzien voor incidentgedreven opdrachten en 75 % voor de afwerking van de auditplanning 2025 en het uitvoeren van de auditplanning 2026, inclusief projecten ter operationalisering van de auditstrategie. Centrale thema's waarrond gewerkt zal worden in 2026 zijn cybersecurity in Vlaanderen, slagkrachtige, duurzame en efficiënte overheidsorganisaties (kernprocessen) en crisisweerbaarheid. Daarnaast voorziet de auditplanning 2026 ook in capaciteit voor de opvolging van aanbevelingen.

AV licht ook de verdere stappen ter verfijning van deze planning toe, met name de uitdieping van een aantal auditvoorstellen met o.a. lokale besturen en belanghebbenden (o.a. VVSG, ABB, Federale Overheid, FIA), de keuze voor de opvolging van de aanbevelingen m.b.t. uitgevoerde thema-audits en de individuele toewijzing van de auditplanning. Daarna kan de planning ook extern gecommuniceerd worden.

KD vraagt wat de meerwaarde is om steeds de organisatiebeheersing mee te nemen bij audits op maat. Er volgt een gedachtewisseling, waarbij gerefereerd wordt naar de vroeger bepaalde auditstrategie. Er is een verschil tussen een thema-audit en een audit op maat ter zake, waarbij de scope van deze laatste bepaald wordt op basis van een risicoanalyse van het lokaal bestuur. Een thema-audit vertrekt vanuit eenzelfde onderwerp dat bekeken wordt bij meerdere lokale besturen.

KD vraagt of we voldoende data hebben om beter risicogedreven te auditen. AV stelt dat nog verdere stappen gezet moeten worden om meer datagedreven te werken.

JPG verwijst naar de verplichting om de *topical requirements* van het IIA (bv. rond externe leveranciersrelaties), wanneer van toepassing, mee te nemen bij auditopdrachten vanaf het najaar 2026.

Het auditcomité keurt het voorstel van auditplanning 2026 goed.

2. Punten ter bespreking

2.1 Stand van zaken auditplanning 2025 en 1ste kwartaal 2026

AV geeft toelichting door zowel een globaal overzicht te geven als een detaillering met inzicht in de realisatie van de auditplanning (dd. 31/1/2026), inbegrepen de verwachte prognose voor eind Q1 2026. Dit gebeurt aan de hand van een presentatie en het bijhorend tijdsbestedingsrapport.

De gerealiseerde afdeckingsgraad op 31/1/2026 bedraagt 95,79 %, rekening houdende met de afgeronde, alsook de lopende (reguliere en forensische) audits, incl. opvolgaudits.

JL vraagt of de overblijvende besturen reeds vastliggen. AV geeft aan dat deze vastliggen en dat in 2026 naar een afdeckingsgraad van 100% wordt gewerkt.

2.2 Opvolgaudits - Conclusies n.a.v. uitgevoerde opvolging van de thema-audit informatiebeveiliging

AV licht de initiële doelstellingen en het tot nog toe gelopen traject toe. Ze presenteert een evaluatie van de beheersdoelstellingen m.b.t. informatiebeveiliging, waarbij na vijf jaar blijkt dat 30% van de geformuleerde aanbevelingen gerealiseerd is en 55% lopend met een grote waarschijnlijkheid tot betere beheersing op korte termijn.

Als grootste succesfactoren worden een gedreven DPO en IT-functie met de duidelijke steun van zowel management als beleid naar voor geschoven.

De grootste knipperlichten die nog steeds moeilijk te beheersen blijken, zijn de leveranciersrelaties (sluit aan bij de lopende thema-audit), het bedrijfscontinuïteitsmanagement (momenteel lopen er nog een aantal initiatieven) en het actueel houden van systemen.

Lokale besturen zijn met kleinere en grotere stappen onderweg op een lange weg naar betere informatiebeveiliging. Momenteel geeft vooral NIS2 hiervoor belangrijke impulsen.

GV peilt naar de capaciteiten van de dienstverlener(s). JL wijst op de bestaande problematiek van versnippering. Hij houdt een pleidooi voor een gezamenlijke centrale aanpak. De leveranciersafhankelijkheid is vandaag te groot. GV wijst ook op de erg grote budgettaire impact.

EH vraagt of de overige besturen hier mee aan de slag zullen gaan en of ze bij wijze van voorbeeld een zelfevaluatie uitvoeren. AV geeft aan dat in het kader van de NIS2 de meeste besturen wel dergelijke evaluatie aan het maken zijn.

GV peilt naar centrale ondersteuning vanuit Vlaanderen. JV verwijst naar Digitaal Vlaanderen en ook naar het traject 'Gemeente zonder gemeentehuis'. JL verwijst naar het Vlaams regeringsakkoord waarin de oprichting van een ondersteuningsstructuur voor de lokale besturen op het vlak van IT/informatiebeveiliging expliciet voorgesteld wordt. KD vraagt of we als auditcomité iets kunnen doen. Het auditcomité neemt akte van de vaststellingen en benadrukt via het verslag het belang van de beheersing van de risico's rond informatiebeveiliging en van de rol van de verschillende betrokken actoren hierin. De vergadering gaat er mee akkoord dat bij het globaal rapport van de thema-audit rond informatiebeveiliging in IT-leveranciersrelaties verwezen wordt naar het regeerakkoord en hieraan gekoppeld ook een beleidsadvies te formuleren, dat zal worden voorgelegd aan en besproken worden met het auditcomité.

2.3 Opvolgaudits - Globale conclusies n.a.v. uitgevoerde opvolgaudits 2025 en voorstel toekomstige werkwijze voor de opvolging van aanbevelingen

Tijdens de periode 2021- 2025 volgde Audit Vlaanderen de aanbevelingen op:

- bij een selectie van besturen waar een audit plaatsvond, en
- via steekproefsgewijze opvolgaudits die prioritair focusten op forensische opdrachten en sinds 2024 op uitgevoerde thema-audits met belangrijke onvoldoende beheerste risico's. Sinds 2025 werden de langetermijnprioriteiten uit de auditstrategie van Audit Vlaanderen hierbij eveneens als referentie gebruikt.

Uit deze opvolging blijkt dat de realisatiegraad van de opgevolgde aanbevelingen binnen het werkterrein van de lokale besturen over de afgelopen jaren heen eerder laag blijft. AV maakt hierbij een aantal - op de gebruikte methodologie gebaseerde – interpretatienuances.

De realisatiegraad dient ook steeds in combinatie met de opvolgingsgraad bekeken te worden.

Meer specifiek kan nog gesteld worden dat de risicobeheersing voor de processen rond budgetbeheer, werken in eigen beheer door de technische diensten en informatiebeveiliging een knipperlicht vormen en de realisatiegraad van de forensische aanbevelingen in zijn totaliteit 75% bedraagt (met een opvolgingsgraad van 76%). De risicobeheersing voor de overige topics varieert sterk, waarbij de opvolgingsgraad niet toelaat om hierover conclusies te trekken.

Audit Vlaanderen onderzocht verschillende pistes om na te gaan hoe de opvolging van de aanbevelingen binnen het werkterrein van de lokale besturen geheroriënteerd kan worden, met het oog op:

- een versterking van de controle-omgeving binnen het werkterrein van de lokale besturen door een actieve opvolging van de aanbevelingen;
- een breder inzicht in de status van de realisatie van de aanbevelingen;
- een inzicht in eventuele knipperlichten en een frequentere opvolging van deze knipperlichten.

AV licht het vervolgtraject toe.

Er volgt een gedachtewisseling, waarbij JPG voorstelt om meer nuancering in de aard van aanbevelingen aan te brengen. EH vraagt hoe keuzes van opvolging precies gemaakt worden. AV antwoordt dat, vertrekkende van de meerjarenprioriteiten, de risicograad hierbij leidend is.

KD peilt naar het aangeven van een betere timing qua realisatie van de aanbevelingen. EH sluit zich hierbij aan. AV geeft aan dat dit idealiter in het actieplan zou vervat moeten zitten.

KD geeft het belang aan van duidelijke conclusies in de auditrapporten. Uit verschillende rapporten blijkt dat de maturiteit van aanpak organisatiebeheersing na verschillende jaren laag blijft en dat bepaalde (forensische) aanbevelingen onvoldoende tijdig/niet opgenomen worden.

JPG vraagt zich af of de term ‘aanbevelingen’ nog wel de juiste terminologie is? Van belang is dat het ‘eigen gemaakt’ wordt door de entiteit zelf. AV geeft aan dat de gemeenteraden dit wel telkens bespreken.

JV wijst nog op het engagement om 100% te gaan voor de opvolging van forensische aanbevelingen. JL stelt dat de aanbevelingen vaak te vaag zijn. Dit moet concreter kunnen.

AV wijst hierbij op het belang van de exitmeeting en het feit dat er ook een afsluitend gesprek ervoor plaatsvindt.

JPG doet de suggestie van een ‘*fact finding sheet*’- systeem dat tijdens het proces wordt opgemaakt en bezorgd voor opvolging. Hij vraagt of er een apart traject gevolgd wordt voor kritieke aanbevelingen/bevindingen. AV geeft aan dat naast een betere nuancering van onder meer het gewicht van de aanbevelingen, er een selectie wordt gemaakt van welke er precies dienen opgevolgd te worden.

JL doet de suggestie om de rapportering over organisatiebeheersing te laten evolueren naar een vorm van zelfrapportage waarin verantwoording afgelegd wordt over organisatiebeheersing, incl. over de stand van zaken van geformuleerde aanbevelingen.

Zowel JPG als GV geven aan dat er korter opgevolgd kan worden tijdens de auditactiviteit zelf.

KD vraagt of men de te nemen acties wel correct inschat en begrijpt, aangezien aanbevelingen niet gerealiseerd worden.

JL suggereert het gebruik van een sjabloon voor de gemeenteraad als vorm van zelfrapportage rond organisatiebeheersing. JPG pikt in en vraagt of dit niet via een sharepoint-omgeving kan. AV wijst op een bijkomend beheersaspect m.b.t. toegangsrechten voor de lokale besturen.

Er volgt een interessante gedachtewisseling over hoe de voor- en nadelen van het rapporten van de stand van zaken van de realisatiegraad van aanbevelingen bij lokale besturen op de website.

Het auditcomité keurt het voorstel van plan van aanpak rond opvolging aanbevelingen bij de lokale besturen goed. JV verwijst naar de werking binnen Excello.net.

2.4 Stand van zaken forensische aangelegenheden

AV licht brieven en aanbevelingentabel met actieplan toe van vijf lokale besturen (Tremelo, As, Harelbeke, Kortenberg en Pelt). Er volgt een korte bespreking.

Verder geeft AV toelichting bij het overzichtsrapport over de evolutie van meldingen, klachten en forensische audits bij de lokale besturen. Van 01/01/2014 tot en met 31/12/2025 ontving Audit Vlaanderen 1063 meldingen met betrekking tot mogelijke onregelmatigheden bij de lokale besturen. Sedert 2020 is het jaarlijks aantal ontvangen meldingen m.b.t. de lokale besturen meer dan verviervoudigd. In 2025 stabiliseerde het aantal ontvangen meldingen t.o.v. 2024 waarbij quasi een gelijk aantal meldingen werd ontvangen. Het grootste aantal meldingen kwam van burgers (46,28%) en personeelsleden van de entiteit (13,92%). Meldingen door een algemeen directeur of financieel directeur leidden in 50 % van de gevallen tot een opstart van een forensische audit. Meldingen door een personeelslid van de entiteit leidden in 16,22% van de gevallen tot de opstart van een forensische audit. Meldingen door burgers leidden in slechts 4,47% van de gevallen tot de opstart van een forensische audit. Voor anonieme meldingen was dat 12,63%. Meldingen door het politieke niveau (categorieën gemeenteraadslid, lid van het schepencollege, lid deputatie, provincieraadslid, minister) kregen gemiddeld in 16,11% van de gevallen verder forensisch gevolg.

Gemiddeld leidde 12,45% van de meldingen over lokale besturen tot de opstart van een forensische audit door Audit Vlaanderen. Dit gemiddelde percentage kent nog steeds een toenemende dalende evolutie.

Er wordt iets dieper in gegaan op de gevolgen van forensische audits.

3. Rapporten ter bespreking

Op vraag van leden van het auditcomité

/

Op voorstel van Audit Vlaanderen

1. Forensische audit lokaal bestuur Sint-Lievens-Houtem (2508 005) - 29.01.2026

Na toelichting door AV volgt een korte bespreking.

Andere rapporten niet ter bespreking, tenzij gevraagd door een lid

2. Opvolging aanbevelingen thema-audit informatiebeveiliging - Gemeente en OCMW Boutersem (2516 016) - 4.12.2025
3. Opvolging aanbevelingen thema-audit informatiebeveiliging - Gemeente en OCMW Denderleeuw (2516 017) - 4.12.2025
4. Opvolging aanbevelingen thema-audit informatiebeveiliging - Gemeente en OCMW Geel (2516 019) - 9.12.2025
5. Opvolging aanbevelingen thema-audit informatiebeveiliging - Lokaal bestuur Aalst (2516 015) - 17.12.2025
6. Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen - Lokaal bestuur Bekkevoort (2516 007) - 15.12.2025
7. Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen - Lokaal bestuur Knokke-Heist (2516 012) - 16.12.2025
8. Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen - AGSO Knokke-Heist (2516 026) - 16.12.2025
9. Audit op maat Contractbeheer van diensten – Lokaal bestuur Geetbets (2506 011) & Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur Geetbets (2506 011-OB) - 17.12.2025
10. Thema-audit Toekomstbestendige HR-aanpak - Lokaal bestuur Linter (2506 021) & Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur Linter - 19.12.2025
11. Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen - Lokaal bestuur Ternat (2516 009) - 22.12.2025
12. Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen - Lokaal bestuur Maldegem (2516 029) - 16.01.2026
13. Audit op maat Bestuurskracht - Lokaal bestuur Bever (2506 017) & Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur Bever (2506 017-OB) - 19.01.2026
14. Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen - Lokaal bestuur Opwijk (2516 027) – 20.01.2026
15. Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen -Lokaal bestuur Zandhoven (2516 002) - 20.01.2026
16. Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen - Lokaal bestuur Edegem (2516 014) - 21.01.2026

17. Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen -Lokaal bestuur De Haan (2516 013) - 21.01.2026
18. Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen - Lokaal bestuur Sint-Truiden (2516 006) - 23.01.2026
19. Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen - Lokaal bestuur Herent (2516 028) - 28.01.2026
20. Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen Lokaal bestuur Turnhout (2516 022) – 13/02/2026
21. Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen Lokaal bestuur Wetteren (2516 011) – 16/02/2026
22. Audit op maat ‘Agendering en uitvoering van beleidsbeslissingen’ Lokaal bestuur Tielt-Winge (2506 018) – 16/02/2025 & Beoordeling aanpak organisatiebeheersing Lokaal bestuur Tielt-Winge (2506 018-OB) – 16/02/2026

4. Punten ter informatie en mededelingen

- 4.1 Notulen Stuurgroep VVSG van 11 december 2025
- 4.2 Notulen ACVA van 11 december 2025
- 4.3 Voorstel opleidingstraject voor de leden van auditcomités.

5. Varia

De voorzitter sluit de vergadering om 17.01 uur.